

Kollektiivse pöördumise algataja

Teie 10.01.2022

Meie .03.2022 nr 1-6/22-3/3

Kollektiivne pöördumine „Gümnasistide pöördumine“

Austatud kollektiivse pöördumise algataja

Tõstasite oma pöördumises riigieksamite kohustuslikkuse küsimuse käesoleval õppeaastal. Toote oma pöördumises välja, et distantsõppe tõttu jäi palju tunde, õppele ei saanud keskenduda ning teemad jäid omandamata. Teete kollektiivses pöördumises ettepaneku muuta 2021.–2022. õppeaastal riigieksamid vabatahtlikuks. Kuigi olete pöördumises kasutanud erinevaid termineid (vabatahtlik sooritamine / eksamite ärajätmine), käsitleb kultuurikomisjon ettepanekut riigieksamite vabatahtliku sooritamise kontekstis.

Kultuurikomisjon ei toeta kollektiivses pöördumises tehtud ettepanekut. Kultuurikomisjon arutas kollektiivset pöördumist koos pöördumise algatajate ning Haridus- ja Teadusministeeriumi esindajatega 2022. aasta 14. veebruari istungil. Haridus- ja Teadusministeeriumi esindaja selgitas, et ministeerium kollektiivses pöördumises esitatud ettepanekut ei toeta. Käesoleval õppeaastal on püütud koole avatuna hoida ja üleriigiliselt distantsõppele suunamist ei ole toimunud.

Mõistame, et viirusest tingitud distantsõpe on viimasel kolme aastal jätnud jälje ka õpitulemustele. Seetõttu pakuvad ka ülikoolid koostöös Haridus- ja Teadusministeeriumiga eksamiteks ettevalmistavaid tasuta kursuseid eesti keeles, inglise keeles, kitsas ja laias matemaatikas, keemias ning füüsikas. Kursuste on ka edaspidi kättesaadavad e-koolikoti veebilehel <https://e-koolikott.ee/et>.

Haridus- ja Teadusministeerium kinnitas kultuurikomisjonile, et koostöös koolipsühholoogidega pakutakse nõuandeliini kaudu nõustamist nii eesti kui vene keeles. Ühtlasi selgitasid ministeeriumi esindajad, et riigieksamiteks ettevalmistamine ei tohi toimuda teiste õppeainete arvelt ning julgustasid pöördujaid andma märku, kui koolides toimub forsseeritud eksamiteks ettevalmistamine kõikide muude tegevuste arvelt. Haridus- ja Teadusministeeriumi kirjalikud selgitused on leitavad [siin](#).

Andmed näitavad, et möödunud kahe aasta jooksul, mil riigieksamid olid vabatahtlikud, eksami sooritajate arv langes. Kitsa matemaatika eksamist loobus kahel eelneval õppeaastal aastal enam kui kolmandik õpilastest. Kuigi riigieksamite statistika kohaselt riigieksamite keskmised tulemused oluliselt ei muutunud, sooritasid eksameid paremate õpitulemustega õpilased ning eksamitulemused ei peegelda tegelikke õpitulemusi. Eksamitulemused on riigi jaoks üks olulisem võrreldav tõenduspõhine info õpitulemuste kohta. Seejuures annavad

eksamitulemuste andmed riigile võimaluse pakkuda toetavaid meetmeid nendes piirkondades ja koolides, kus seda enam vaja on. Viimasel kahel õppeaastal on need andmed oluliselt mõjutatud riigieksamite vabatahtlikkusest ning ei anna tervikpilti. Ühtlasi on riigieksamid vajalikud õpilaste edasiste õpingute jätkamiseks ning sisseastumisel kõrgkooli.

Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 31 lõike 5 kohaselt tuleb gümnaasiumi lõpetamiseks sooritada riigieksamid eesti keeles või gümnaasiumi riiklikus õppekavas sätestatud juhtudel eesti keeles teise keelena, matemaatikas ja võõrkeeles. Riigieksam loetakse sooritatuks, kui saavutatud on vähemalt üks protsent maksimaalsest tulemusest. Riigieksam on sooritatud rahuldavalt, kui saavutatud on vähemalt 20 protsenti maksimaalsest tulemusest. Riigieksami lävend (vastavalt üks protsent ja 20 protsenti) ei takista ka kohustusliku riigieksami korral gümnaasiumi lõpetamist ning annab õpilasele endale tagasiside omandatud teadmistest. Loodetust halvema eksamitulemuse korral on riigieksamit võimalik sooritada ka hiljem, pärast gümnaasiumi lõpetamist.

Arvestades eeltoodut, ei toeta kultuurikomisjon kollektiivses pöördumises esitatud ettepanekut siduda riigieksamite sooritamine lahti gümnaasiumi lõpetamisest ega ettepanekut teha riigieksamit käeolevalt õppeaastal vabatahtlikuks.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Aadu Must

esimees

Teadmiseks: Rahvaalgatus.ee

Merje Noorlind

631 6481 merje.noorlind@riigikogu.ee